

Dolina Karpia

Das Karpfental | Carp Valley

Das Karpatental | Carpathian Valley

Dolina Karpia

[Autorzy tekstu](#) | [Text authors](#) | [Textautoren](#)

Mariusz Makuch, Mateusz Ledwoń, Agata Smieja, Jacek Betleja, Krzysztof Henel, Anna Świątek

[Fotografie](#) | [Photos](#) | [Fotos](#)

Marcin Karetta, Piotr Rymarowicz, Anna Świątek

[Fotografia na okładce](#) | [The photo on the cover](#) | [Umschlagsbild](#)

Marcin Karetta

[Mapa na wewnętrznej stronie okładki](#) | [The map on the inside cover](#) | [Landkarte auf der Innenseite des Umschlags](#)

Austro-węgierska mapa topograficzna 1:25 000 z XIX wieku

Austro-Hungarian topographic map 1:25 000 from the 19th century

Österreichisch-ungarische topographische Karte 1:25 000 aus dem 19.Jahrhundert

[Projekt graficzny](#) | [Layout](#) | [Graphisches Projekt](#)

Maciej Hojda (HOMAGO Studio Graficzne)

[Wydawca](#) | [Publisher](#) | [Herausgeber](#)

Stowarzyszenie Dolina Karpia

ul. Rynek 2, 32-640 Zator

tel. 33 841 05 84

biuro@dolinakarpia.org

www.dolinakarpia.org

Wydanie I

ISBN 978-83-930927-8-9

© by Stowarzyszenie Dolina Karpia

[Druk](#) | [Printed by](#) | [Druck](#)

Drukarnia Pasaż Sp. z o.o.

STAWY RYBNE W DOLINIE KARPIA

Stawy karpie, charakterystyczne głównie dla Europy środkowo-wschodniej, są środowiskiem bardzo specyficznym, stworzonym i utrzymywany przez człowieka. Zbudowane w celu hodowli ryb są płytke (około 1,5 m głębokości), ich dno jest wyrównane i lekko nachylone w kierunku mnicha spustowego, tak aby można z nich było grawitacyjnie spuścić wodę. Woda doprowadzana i odprowadzana jest ze stawów systemem rowów. Rozległe powierzchnie wodne, obfitość ryb oraz ponad 700-letnie istnienie sprawiają, że jest to jedna z najważniejszych w skali kraju ostoii ptaków i roślin. Kompleksy stawowe należą do najstarszych i jednych z największych w naszym kraju ośrodków hodowli karpia. Łączna powierzchnia stawów wynosi około 2000 hektarów. Do najczęściej komplików należą: Przeręb, Spytkowice, Bugaj oraz Rudze. Największym zbiornikiem, o powierzchni 78 ha, jest Pilawa znajdująca się w gospodarstwie rybackim Przeręb. Jest to jednak wyjątk, ponieważ powierzchnia lustra wody zdecydowanej większości tutejszych stawów nie przekracza 40 ha. To właśnie z tego terenu pochodzi słynny karp zatorski. Na terenie Doliny Karpia hodowla ryb od wieków prowadzona jest w sposób tradycyjny, jedynie drewniane wozy i konie zostały zastąpione przez ciągniki.

charakteryzujące się wysoką jakością, gwarancją pochodzenia i przyjazności dla środowiska. Więcej na www.dolinakarpia.org/marka-lokalna.

Dolina Karpia to obszar o wybitnych walorach przyrodniczych i kulturowych, stanowiący doskonałą destinację turystyczną. Każdy znajdzie tu coś dla siebie – jest to idealne miejsce zarówno dla miłośników przyrody, amatorów turystyki aktywnej, jak również dla osób szukających ciszy i odpoczynku. Wybierając się do Doliny Karpia warto odwiedzić Ekomuzeum Doliny Karpia – sieć atrakcji w terenie prezentujących dziedzictwo przyrodnicze, kulturowe i historyczne Doliny Karpia pozwalających w wyjątkowy sposób zobaczyć, poznać i doświadczyć różnych wartości regionu. Więcej na www.ekomuzeumdolinykarpia.pl.

Dolina Karpia to atrakcyjny turystycznie i przyrodniczo obszar siedmiu gmin położonych w Małopolsce, w powiatach oświęcimskim oraz wadowickim. W jego skład wchodzą gminy: Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów, Spytkowice, Tomice i Zator. Dolina Karpia obejmuje teren historycznego zagłębia hodowli karpia i rozciąga się na setkach hektarów w dolinie Wisły i Skawy. Znajduje się w dogodnym położeniu komunikacyjnym – usytuowana jest na trasie pomiędzy ważnymi miastami regionu, w tym miastami wojewódzkimi: Katowicami i Krakowem, a także innymi miejscowościami częstnie odwiedzanymi przez turystów: Oświęcimem, Wadowicami, Kalwarią Zebrzydowską czy Lanckoroną. Dolina Karpia jest idealnym miejscem wypoczynku nad kompleksami stawów rybnych, jak również doskonale nadaje się do uprawiania turystyki aktywnej, co umożliwia m.in. gesto usiana sieć szlaków rowerowych. Stawy karpie to wymarzone miejsce dla miłośników przyrody, gdyż stanowią ostoię dla wielu gatunków flory i fauny, w tym również gatunków zagrożonych w skali krajowej i europejskiej. Występuje tu największe w Polsce lęgowisko ślepowrona, faunistycznego symbolu Doliny. Na części obszaru utworzono trzy ostoi Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Dolina Karpia to również obszar o wybitnych walorach kulturowych. Wędrując po Dolinie Karpia nie można pominąć zabytków Szlaku Architektury Drewnianej oraz Szlaku Zabytków Ziemi Oświęcimskiej. Atrakcją regionu jest również Energylandia – Rodzinny Park Rozrywki w Zatorze oraz Zatorland – Park Ruchomych Dinozaurów, Park Mitologiczny, Lunapark, Park Owendów, a także Park św. Mikołaja w Zatorze. Ważnym wydarzeniem jest Festiwal Doliny Karpia – cykl letnich imprez plenerowych, których inauguracją są Targi Turystyczne Doliny Karpia, podczas których można nabyć produkty lokalne, przede wszystkim znakomite dania rybne, przyrządzane w okolicy na więcej niż 150 sposobów! Walory smakowe karpia pochodzącego z Zatora cenione były już przez królów polskich w średniowieczu, dlatego też karp z tutejszych stawów nazywany jest królewskim. Oprócz produktów z karpia warto również zwrócić uwagę na inne produkty oznaczone znakiem marki lokalnej Dolina Karpia.

Duga, bliźniacza ptasia ostoja w regionie. Jej powierzchnia liczy nieco ponad 4023 ha i obejmuje kompleksy stawów, wyrobiska powałowe oraz dolny odcinek rzeki Soły – ciągnący się od miasta Kęty, aż do przedmieść Oświęcimia. Na opisywanym obszarze dominują wody płynące i stojące zajmujące blisko 25% powierzchni, a pozostała część przypada na tereny otwarte – głównie użytkowane rolniczo. Kilka procent przypada na lasy. Soła na wielu fragmentach zachowała tu swój naturalny, podgórski charakter z rozległymi, kamienistymi łachami i plażami, wysokimi skarpami podmytych brzegów i starorzeczami. Rzeczy towarzyszą niewielkie już fragmenty niezwykle cennego przyrodniczo lasu lęgowego wierzbowo-topolowego. Najciekawsze przyrodniczo kompleksy stawów hodowlanych zlokalizowane są na dużej przestrzeni między Oświęcimiem a Grojcem.

PLB120004 DOLINA DOLNEJ SOŁY

Obszar ten obejmuje największe kompleksy stawów na Ziemi Oświęcimsko-Zatorskiej: Spytkowice, Przeręb, Bugaj i Stawy Monowskie oraz dolinę rzeki Skawy. Początki hodowli karpia na tym terenie sięgają XIII i XIV wieku. Obecnie prowadzona jest tu intensywna hodowla ryb, ale wiele zbiorników jest mocno zarośniętych roślinnością wodną. W ostoi znajdują się zwierownie z wyspami, częstnie zasiedlanymi przez ptaki. Występuje tutaj co najmniej 17 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasia, dla których wyznacza się ostoja sieci Natura 2000 oraz 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCKZ). Stawy te to jedno z nielicznych w Polsce stanowisk lęgowych podgorzałki. Lęgną się tutaj również inne gatunki zagrożone w Europie: mewa czarnogłówka, rybitwa białowasa (PCKZ), rybitwa rzeczna, bąk (PCKZ), bączek (PCKZ), kropiatka, zielonka (PCKZ), rybitwa czarna oraz podróżniczek. Dolina Skawy, na odcinku od Graboszyc do ujścia do Wisły, należy do jednych z najbardziej malowniczych zakątków Ziemi Oświęcimsko-Zatorskiej. Mimo, że silnie przekształcona przez człowieka, zachowała w wielu miejscowościach układy zbliżone do naturalnych, bogate w gatunki rzadkie i chronione. W zachowanych fragmentach lasów lęgowych w drzewostanie oprócz wierzb, topoli czarnej spotkać można również olchę szarą. W runie na wielu stanowiskach masowo występuje chroniona paroc – piropusznik strusi. Charakterystyczne dla doliny Skawy są liczne małe zbiorniki wodne rozmieszczone wzdłuż biegu rzeki – pozostałość po często niekontrolowanym wydobyciu żwiru. Obecnie stanowią one środowisko życia płazów, a także bobrów. Samo koryto rzeki zachowało w znacznej części naturalny charakter. Urwiste brzegi wykorzystywane są przez jaskółki brzegówki, które gniazdują tutaj w licznych koloniach. Natomiast żwirowe plaże zasiedlają sieweczki rzeczne i pisklwi.

PLH120084 WIŚLISKA

THE CARP VALLEY

6

FISH PONDS IN THE CARP VALLEY

The Carp Valley is an attractive area from both the naturalistic and touristic point of view. It is located in Małopolska in the districts of Oświęcim and Wadowice and consists of seven communes: Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów, Spytkowice, Tomice and Zator. The Carp Valley is the historical fish-farming area spreading for hundreds of hectares along the valleys of the Vistula and the Skawa Rivers. It is well approachable as it is situated near the route connecting the most important cities of the region including Katowice and Kraków (which are the voivodeship capitals) as well as common tourists destinations such as Oświęcim, Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska and Lanckorona. The Carp Valley is an ideal place for recreation. It is also well suited for active tourism as it has a large network of cycling trials. Carp ponds are a dream place for nature lovers, providing habitat for numerous fauna and flora species, many of which are endangered in the scale of the country and Europe. What is more, local nesting site of Black-crowned Night Heron, a fauna symbol of the valley, is the largest in Poland. In a part of the area two sites of European Ecological Net Natura 2000 have been established.

The Carp Valley is also an area of great cultural value. Visiting the Carp Valley you can't miss historical monuments of the Wooden Architecture Trail and the Trail of Oświęcim Land's Monuments. The Energylandia - a Family Fun Park in Zator, the Zatorland - a park of moving dinosaurs, the Mythological Park, the Lunapark, the Insects Park and the Santa Claus Park in Zator are also attractions of the region. The Carp Valley Festival is also an important event. The festival is a series of open air events, inaugurated with The Carp Valley Tourist Fair where you can buy local products, especially delicious fish dishes prepared in more than 150 ways! The taste of carp from Zator was appreciated by Polish kings as early as in the Middle Ages, which is why local carp is called royal. In addition to carp products, it is also worth to pay attention to other products with the Carp Valley Local Brand that are characterized by high quality, guaranteed origin and environmental friendliness. More on www.dolinakarpia.org/marka-lokalna.

The Carp Valley is an area of great natural and cultural values making it an excellent tourist destination. Everyone can find something for themselves here – it's an ideal place for both nature lovers and active tourists as well as for those who enjoy peace and quiet. Being in the Carp Valley, it's worth to visit The Carp Valley Eco-museum – a series of attractions in the open air that present natural, cultural and historical heritage of the Carp Valley. The museum provides an unusual way to see, experience and learn about various qualities of the region. More on www.ekomuzeumdolinykarpia.pl.

Carp ponds, characteristic mainly for the Central-Eastern Europe, provide highly specific environment as they have been created and maintained by humans. Established for fish breeding, they are shallow (ca. 1.5 m), their bottoms are levelled and a little leaning so as to make gravitational water removal possible. Water is delivered and removed by systems of ditches. Broad water areas, fish abundance and over 700-year-long existence make them one of the most important bird and plant habitats. The pond complexes are among the oldest and the largest carp farming centres in Poland. Their total area is ca. 2000 hectares. The most interesting complexes are Przeręb, Spytkowice, Bugaj and Rudze. The largest water reservoir is Pilawa with the surface of 78 ha, located in fish breeding farm Przeręb. However, Pilawa is an exception as water surface of the majority of ponds does not exceed 40 ha. This is the place from which famous Zator carp originates. In the Carp Valley, fish farming has been run traditional ways for ages. The only thing that has changed is that horses and wooden carts have been replaced by tractors.

PLB1200005 THE LOWER SKAWA VALLEY

The area contains the largest complexes of fishing ponds of the region of Oświęcim and Zator: Spytkowice, Przeręb, Bugaj and Manowskie Ponds as well as the Skawa River Valley. Fish farming has been run here since 13th and 14th centuries. Although currently it is run on a large scale, many ponds are thickly grown with water plants. In the sanctuary there are gravel pits with bird-inhabited isles. At least seventeen bird species listed in Annex 1 of the Birds Directive nest in the region. For these birds it is required to establish bird sanctuaries within the frames of the Natura 2000 network. Additionally, seven species nesting in the valley are listed in the so-called Polish Red Data Book of Animals (PRDBA). The ponds are one of the few Polish nesting sites of Eroginoous Duck. Other bird species, endangered in Europe, also nest here: Mediterranean Gull, Whiskered Tern (PRDBA), Common Tern, Great Bittern (PRDBA) and Little Bittern (PRDBA), Spotted Crake, Little Crake (PRDBA), Black Tern and Bluethroat. The Skawa Valley, from Graboszyce to the Vistula river-mouth, is one of the most scenic parts of the region of Oświecim and Zator. Despite extensive man-made changes, the valley has maintained its nearly natural character at many sites and it is abundant with rare and protected species. In the tree stands in the preserved fragments of riparian forests you can find not only willows and black poplars but also grey alders. At many sites in the undergrowth a protected fern – the ostrich fern – occurs in large abundance. Numerous small water bodies located along the river, which are often remains of uncontrolled gravel output, are characteristic elements of the valley. They provide habitat for amphibians and beavers. The river bed has generally maintained its natural character. Steep river banks are inhabited by sand-martins, which nest here in quite large colonies. Gravel beaches provide home for little ringed plovers and common sandpipers.

PLH1200084 WIŚLISKA

The area is formed by the system of three old river beds: Miejsce, Oko and Krajsie. The water bodies are partly connected with each other and the river bed Miejsce is connected to the Vistula River by a ditch. All the three river beds are typically shaped mature water ecosystems. Plant cover is best preserved in the river bed Miejsce, then in Krajskie and Oko. In the old river beds we can distinguish vegetation zones on different depths (distance from banks). Marsh plants (rushes) as well as typical communities of water plants (floating and immersed) are particularly well developed. We can find here some interesting plant species e.g. European White Waterlily, Yellow Waterlily, Shining Pondweed, Blunt-leaved Pondweed and Eurasian Watermilfoil. The area is a gathering of the largest and best maintained old river beds in Małopolskie Voivodeship.

PLB1200004 THE LOWER SOŁA VALLEY

Another bird sanctuary in the region. Its area exceeds 4023 ha and contains pond complexes, gravel pits and the lower section of the Soła River from the town of Kęty to the suburbs of Oświęcim. The area is dominated by floating and standing waters covering nearly 25% of the area, while the rest is an open land - mainly cultivated ground. Several percent of the area is covered by forest. On many sections, the Soła River has maintained its natural piedmont character with broad, stony bars and beaches, steep scarps of undercut shore and old river beds. The river is surrounded by small patches of unusually valuable riparian forest with willows and poplars. The most interesting fish pond complexes are located in a large area between Oświęcim and Grojec.

DAS KARPFENTAL

8

Das Karpfental ist ein touristisch und landschaftlich attraktives Gebiet von sieben Gemeinden, gelegen in Kleinpolen, in den Landkreisen Oświęcim und Wadowice. Es umfasst die Gemeinden Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów, Spytkowice, Tomice und Zator. Das Karpfental war immer schon ein regionaler Mittelpunkt der historischen Karpfenzucht und erstreckt sich auf Hunderte von Hektar in den Tälern von Weichsel und Skawa (Schäue). Die Landschaft liegt verkehrsgünstig zwischen der Woiwodschaftszentren Kattowitz und Krakau sowie anderen, von Touristen besuchten Orten wie Wadowice, Oświęcim (Auschwitz), Kalwaria Zebrzydowska oder Lanckorona: ein ausgezeichneter Erholungsort an den Fischteichen, wo man auch aktiv seine Zeit verbringen kann, etwa bei einem Radausflug, bei dem man von einem dichten Radwegenetz verwöhnt wird. Die Karpfenteiche sind ein traumhafter Ort für Naturliebhaber, denn sie bieten Lebensraum für eine Vielzahl von Pflanzen und Tieren, darunter auch bedrohte Arten von landes- und europaweiten Bedeutung. So hat etwa der Nachtreiher hier seine größte Brutstätte in Polen mit der Folge, dass er zum Wahrzeichen des Tales gekürt wurde. Aus einem Teil der Landschaft wurden drei Schutzgebiete des Natura 2000-Netzwerkes gebildet.

FISCHTEICHE IM KARPFENTAL

Das Karpfental ist eine Gegend vom außergewöhnlichen kulturellen Wert. Dem Wanderer bietet es eine Fülle von Sehenswürdigkeiten, auf die auf dem Lehrpfad der Holzarchitektur und dem "Wanderweg der Sehenswürdigkeiten des Oświecimer Landes" hingewiesen wird. Highlights der Region sind auch der Familienfreizeitpark „Energylandia“, der Park der beweglichen Saurier "Zatorland", ein Mythologiepark, ein Lunapark, ein Insektenkarten sowie der Santa-Claus-Park in Zator. Ein wichtiges Ereignis stellt das Festival des Karpfentales (einschließlich des Karpfenfestivals in Zator) dar – eine Reihe von Freilichtveranstaltungen im Sommer, bei denen man lokale Produkte erwerben kann, vor allem ausgewzeichnete Fischgerichte, zubereitet auf mehr als 150 verschiedenen Arten! Die geschmackliche Qualität des aus Zator stammenden Karpfens wurde schon von den polnischen Königen im Mittelalter hoch geschätzt, deswegen heißt der Fisch aus den hiesigen Teichen noch

heute Königskarpfen. Außer der Karpfenprodukte sind auch die anderen Produkte mit dem lokalen Markenzeichen des Karpfentals zu beachten, die sich durch ihre hohe Qualität, Herkunftsgarantie und Naturfreundlichkeit auszeichnen. Mehr ist unter www.dolinakarpia.org/marka-lokalna zu finden.

Das Karpfental ist ein Gebiet von einem hohen Freizeitpotential für die natur- und kulturbezogene Erholung. Jeder wird für sich etwas finden, es ist nämlich ein perfekter Ort für Naturliebhaber, sowohl für Touristen, die ihren Urlaub aktiv verbringen wollen, als auch für diejenigen, die Ruhe und Entspannung suchen. Es ist auch empfehlenswert, das Ökomuseum im Karpfental zu besuchen. Es bildet ein Netz von Gebietsattraktionen, die das natürliche, kulturelle und historische Erbe des Karpfentals darstellen und es jedem erlauben, auf eine außergewöhnliche Art und Weise verschiedene Vorteile der Region kennenzulernen und zu erfahren. Mehr finden Sie unter www.ekomuzeumdolinykarpia.pl

DAS TAL DER UNTEREN SCHÄUE

Das Tal der Unteren Schäue ist ein Gebiet im Süden des Landes, das von den Flüssen Skawa und Weichsel durchflossen wird. Es umfasst die Gemeinden Spytkowice, Przeręb, Bugaj und Monowitzer Teiche sowie das Schauetal. Die Anfänge der Karpfenzucht in diesen Regionen reichen bis ins 13. und 14. Jhd. hinein. Zurzeit wird hier eine intensive Karpfenteichwirtschaft geführt, viele Teichbecken sind jedoch stark mit Wasserpflanzen bewachsen. Im Refugialgebiet befinden sich viele Kiesgruben mit Inseln, die gerne von Vögeln besiedelt werden. Es kommen hier mindestens 17 Vogelarten vor, die im Anhang der ersten Vogelschutzrichtlinie der EU genannt werden und für die Refugialgebiete im Rahmen von Natura-2000-Netz ausgesondert werden, sowie 7 Arten aus dem polnischen „Roten Buch der bedrohten Arten“ (Polska Czerwona Księga – PCKZ). Diese Teiche bilden eine der wenigen Brutstellen der Moorente, welche weltweit vom Aussterben bedroht ist. Ihre Brutstellen haben hier auch andere europaweit bedrohte Vogelgattungen: Nachtreiher, Schwarzkopfmöwe, Weißbartseeschwalbe (laut PCKZ – die größte Stelle in ganz Polen), Rohrdommel (PCKZ), Zwergdommel (PCKZ), Schwarzhalstaucher, Purpurreiher, Tüpfelsumpfhuhn, Kleines Sumpfhuhn (PCKZ), Kolbenente, Uferschnepfe, Rotschenkel, Trauerseeschwalbe, Fluss-Seeschwalbe und Blaukehlchen. Das Tal der Schäue gehört auf der Strecke zwischen dem Dorf Graboszyce bis zur Weichselmündung zu den malerischsten Gegenden der Oświęcim-Zator-Landschaft. Obwohl vom Menschen umgestaltet, wurden hier an mehreren Stellen Systeme erhalten, die den natürlichen ähnlich und reich an seltenen und geschützten Arten sind. In den verbliebenen Fragmenten von Auwäldern kann man neben Weide und Schwarzpappel auch Grauerle antreffen. Im Unterholz kommt an manchen Stellen überreich der geschützte Straußfarn vor. Charakteristisch für das Schauetal sind zahlreiche kleine Wasserbecken, welche entlang dem Flussufer gelegen sind – sie sind Überreste der oftmals unkontrollierten Kiesgewinnung. Heutzutage bilden sie den Lebensraum der Lurche und auch der Biber. Das Flussbett an sich hat größtenteils noch seinen natürlichen Charakter bewahrt. Die Steilufer werden von Uferschwalben bewohnt, die hier in zahlreichen Kolonien ihre Nester anlegen. Die Kiesküsten werden dagegen von Flussregenpfefern und Flussuferläufern besiedelt.

PLB120004 DAS TAL DER UNTEREN SCHÄUE

Das Gebiet umfasst ein System von drei Altarmen der Weichsel (sog. „Wisłisko“ in der polnischen Sprache), bestehend aus Altwassern Miejsce, Oko sowie Krajskie. Die Altarme sind teilweise miteinander verbunden, das Altwasser Miejsce ist mit einem Graben mit der Weichsel verbunden. Alle drei Altarme stellen ein typisches gut ausgebildetes, limnisches Ökosystem dar. Am besten erhalten blieb der Pflanzenwelt in Wisłisko Miejsce, dann in Krajskie und Oko. In Wisłiskos lassen sich die jeweiligen Zonen der Lebensgemeinschaften des Altwassers je nach Tiefe (Entfernung von den Ufern) unterscheiden. Gut entwickelt sind sowohl Sumpfpflanzen-Gesellschaften (Schilfzone) als auch typische Wasserpflanzen-Gesellschaften (schwimmende und untergetauchte Wasserpflanzen). Als interessanteste Arten kann man hier die Weiße Seerose, die Gelbe Teichrose, das Spiegelnde sowie das Stumpfbältige Laichkraut, das Ähriges Tausendblatt aufführen. In diesem Gebiet befinden sich die größten und am besten erhaltene Altarme Kleinpolens.

PLH120084 WIŚLISKA

Natura 2000

9

Pejzaż

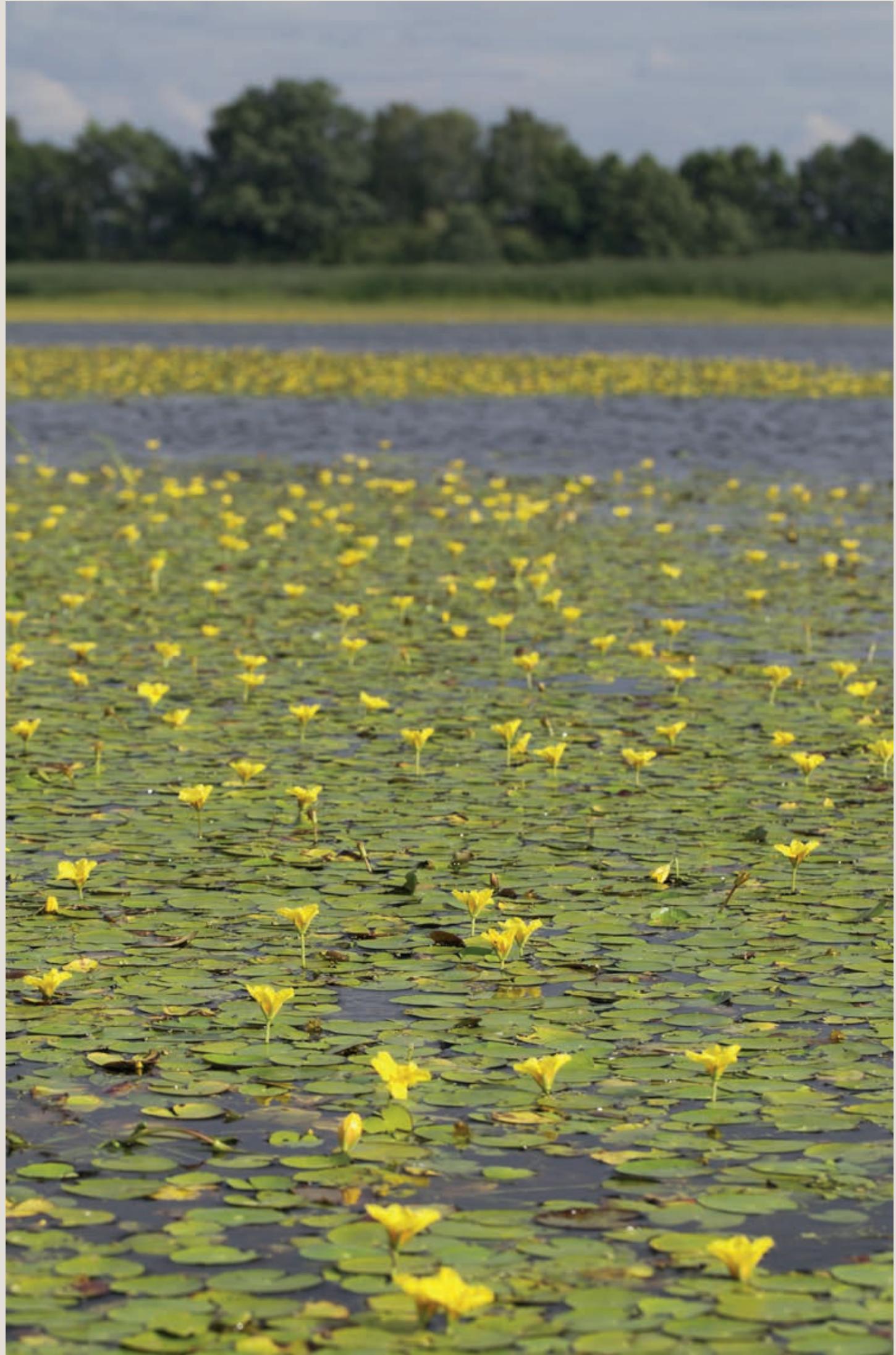
10

Fot. Marcin Karetta

Landscape

11

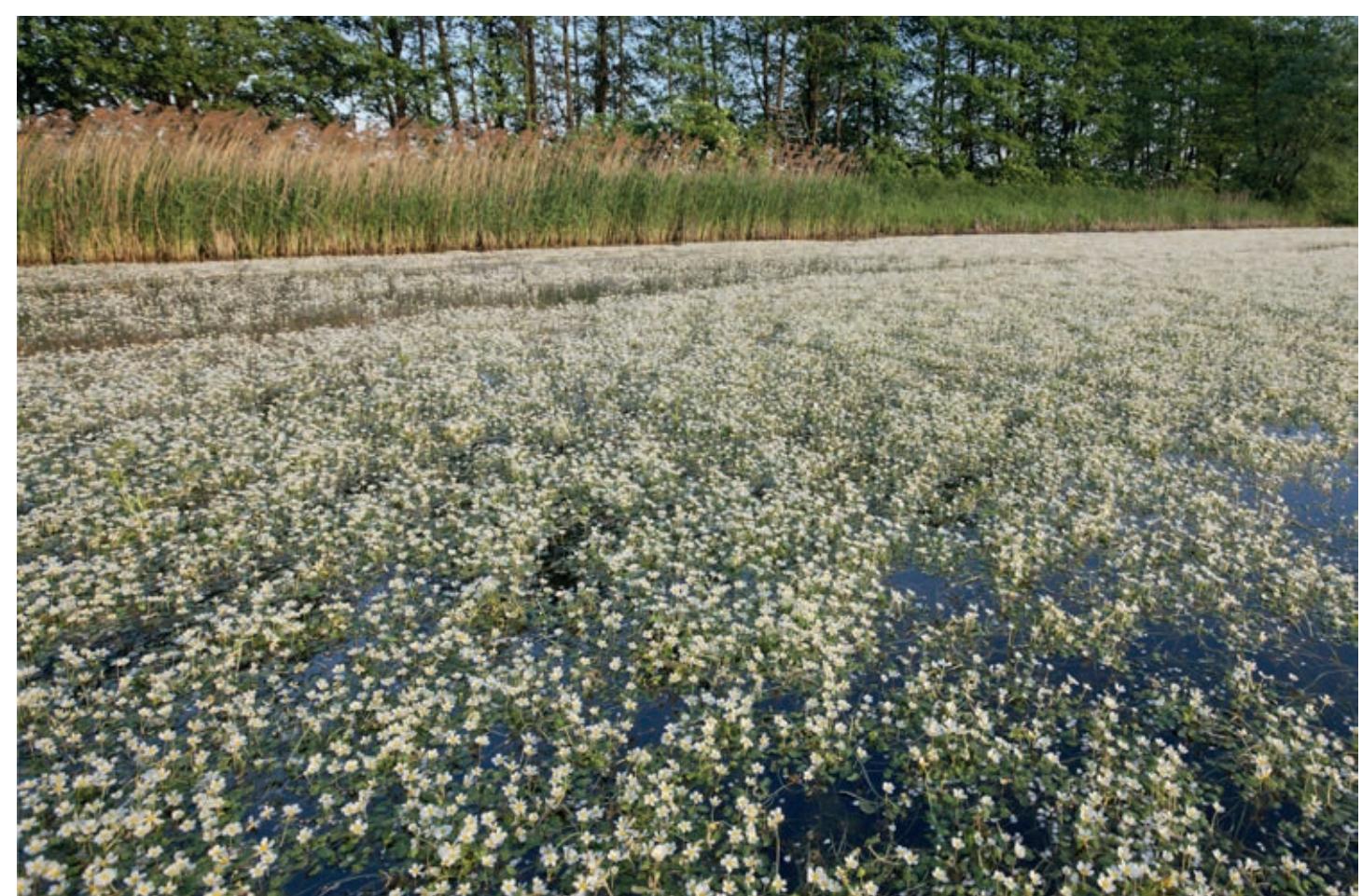

12

Grzybieńczyk wodny na stawie Za Stodołami w kompleksie Przeręb | Yellow Floating Heart at Za Stodołami Pond in the complex of Przeręb
| Europäische Seekanne auf dem Teich „Za Stodołami“ im Teichkomplex „Przeręb“

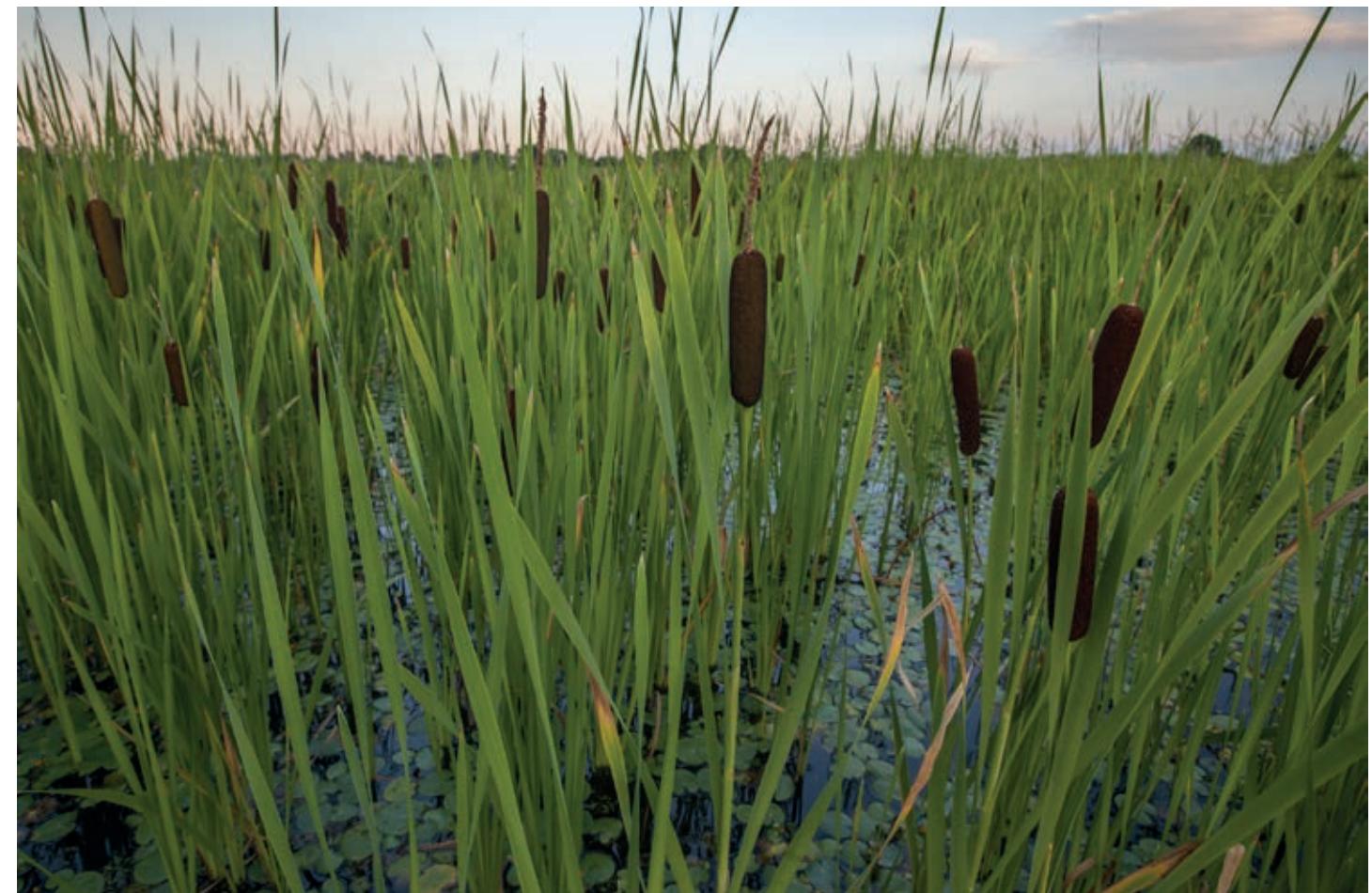
Pejzaż

Landschaft

Włosienicznik tarczowy | Pond Water-crowfoot | Schild-Wasserhahnenfuß

Fot. Marcin Karetta

Szuwar pałkowy | Common Bulrush | Rohrkolben

13

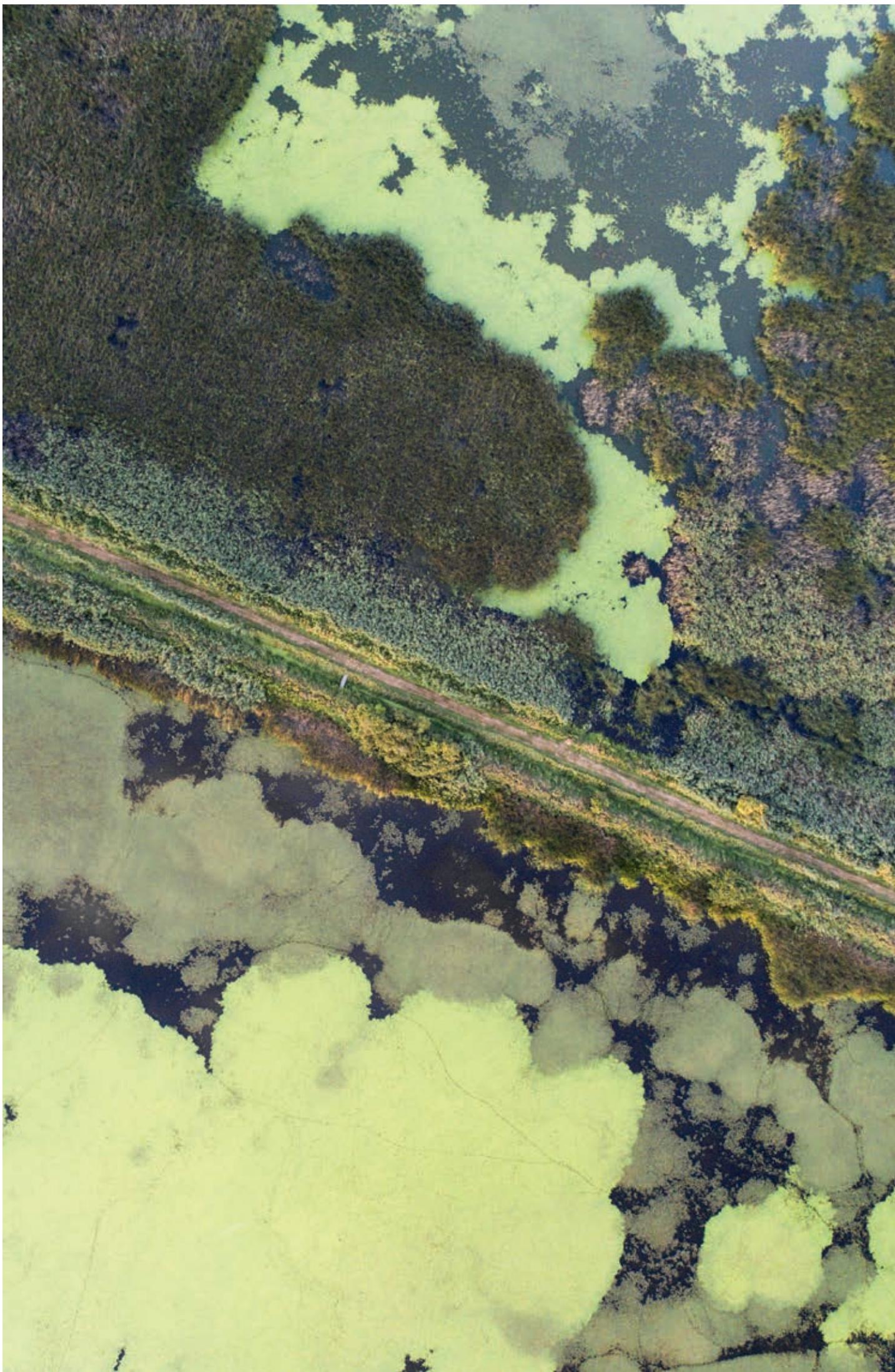

16

Stawy narybkowe w Laskowej | Fry ponds in Laskowa | Brutteiche in Laskowa

Pejzaż

Zbiornik „Ślepowron” (na dole) i łowisko „Podolsze” w rejonie Palczowic | The “Ślepowron” (Night Heron) water reservoir (at the bottom) and the “Podolsze” fishery near Palczowice | Becken „Ślepowron“ (Nachtreiher) unten und das Fanggebiet „Podolsze“ in der Umgebung von Palczowice

20

Żwirownia Smolice | Smolice gravel pit | Kiesgrube „Smolice”

Pejzaż

Landschaft

Zbiornik Łączany na Wiśle | The Łączany Reservoir across the Vistula River | Becken „Łączany“ entlang der Weichsel

21

Rezerwat Przeciszów | Przeciszów nature reserve | Naturschutzgebiet „Przeciszów“

Pasmo Druboż w gminie Brzeźnica | The Druboż range in the Brzeźnica commune | Plateauzug „Druboż“ in der Gemeinde Brzeźnica

Pejzaż

Landscape

Pomnikowy buk w Lesie Bachowiec w gminie Spytkowice | A monumental beech in the Forest of Bachowiec in the Spytkowice commune | Denkmalbuche im Wald Bachowiec in der Gemeinde Spytkowice

Natura

28

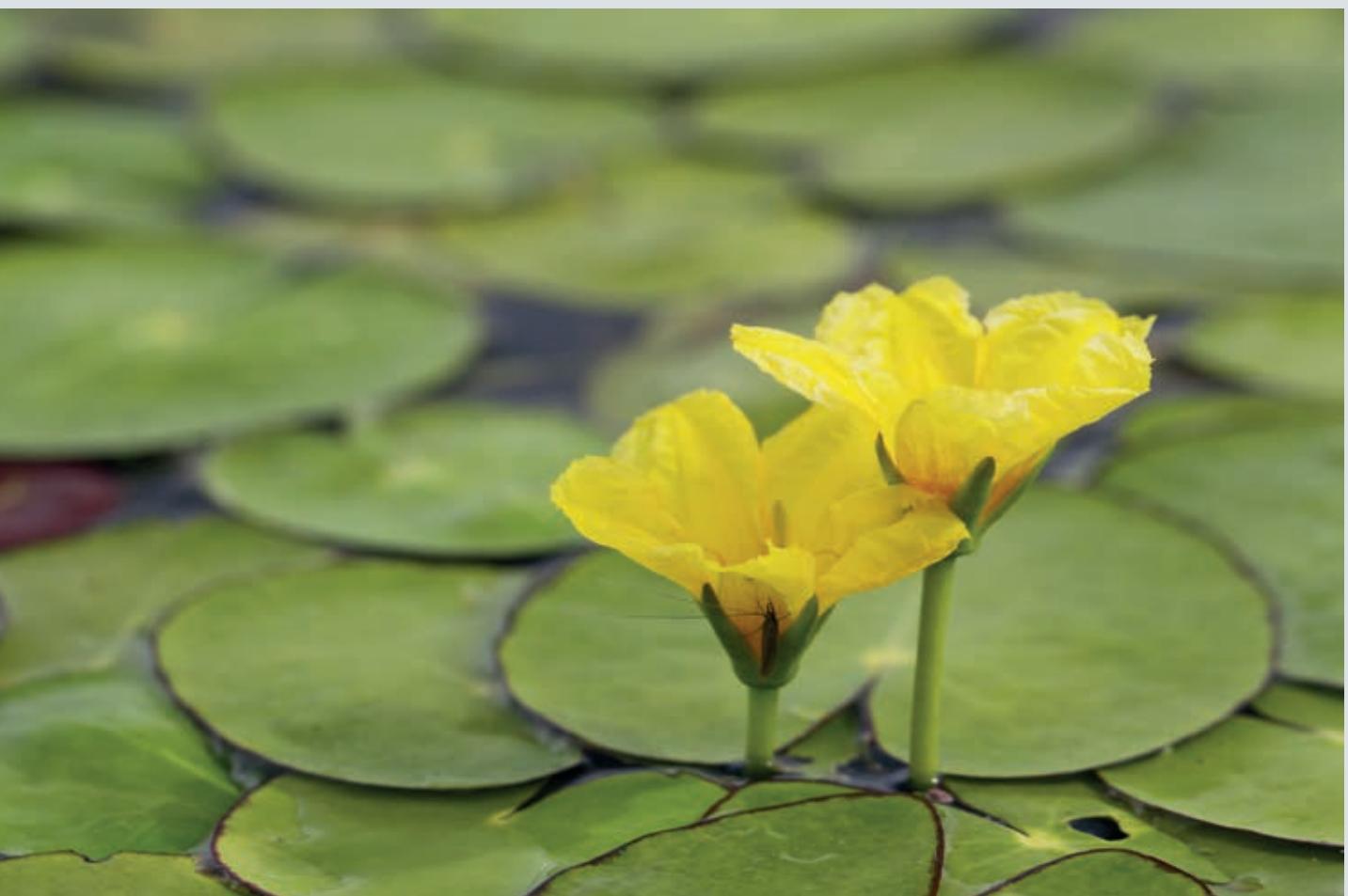
Fot. Marcin Karetta

Nature

29

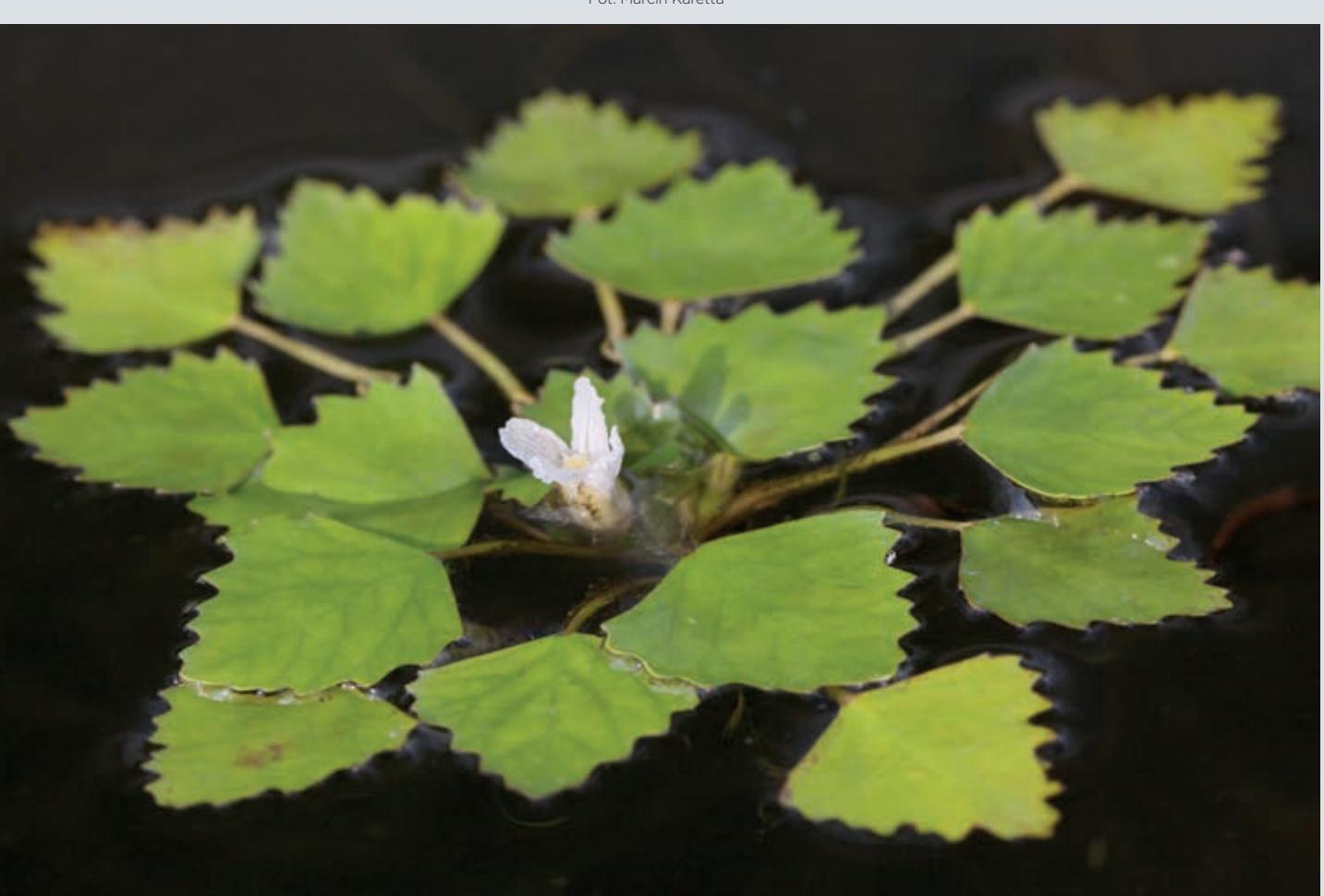
Dorosły ślepowron z dwoma młodymi | Adult Night Heron with two chicks | Ein erwachsener Nachtreiher mit zwei Jungen

Kwiat kotewki orzechu wodnego | Water chestnut flower | Blüte der Wassernuss

Grzybień biały | European white water lily | Weiße Seerose

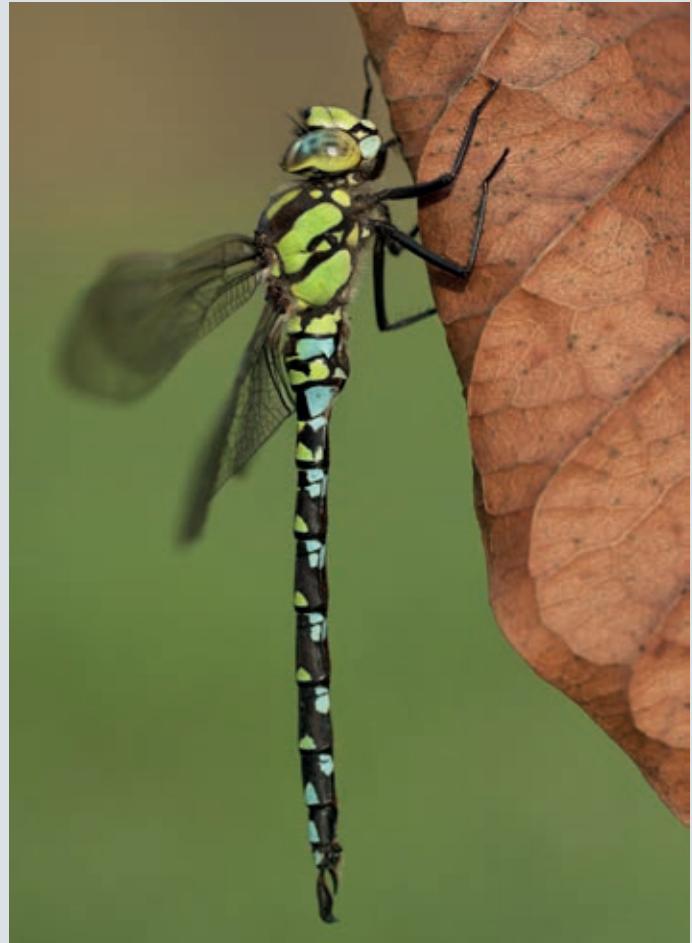

Grzybieńczyk wodny – ginący gatunek masowo porasta stawy w Dolinie Karpia | Yellow Floating Heart – an endangered species overgrowing ponds in the Carp Valley | Europäische Seekanne – die vom Aussterben bedrohte Pflanzenart bewächst massenhaft die Teiche im Karpental

Natura

Łączeń baldaszkowy | Flowering rush | Schwanenblume

Żagnica sina – jedna z największych krajowych ważek
Southern hawker – one of the largest Polish dragonflies
Blaugrüne Mosaikjungfer – eine der größten Libellen im Land

Ślimak winniczek | Roman snail | Weinbergschnecke

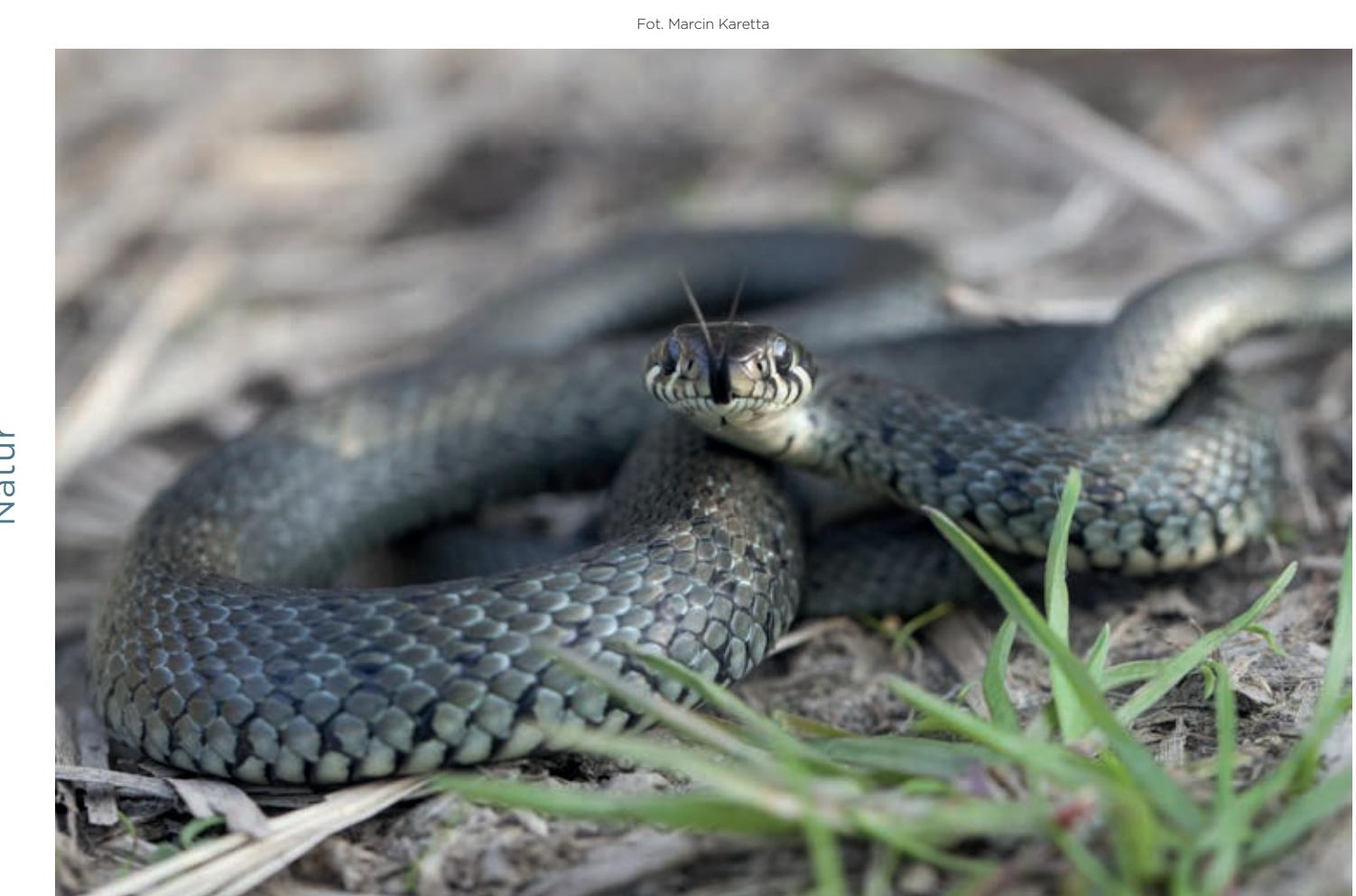

Żaby moczarowe | Moor frogs | Moorfrösche

Natura
Nature

Rzekotka drzewna podczas wieczornych godów | European tree frog during evening mating call | Europäischer Laubfrosch während der abendlichen Paarung

Zaskroniec – łowca żab | Grass snake – a frog hunter | Ringelnatter – Froschjäger

Natur
Natur

Łabędź niemy zimujący w dolinie Wisły | Mute swan wintering in the Vistula River Valley | Ein im Weichseltal überwinternder Höckerschwan

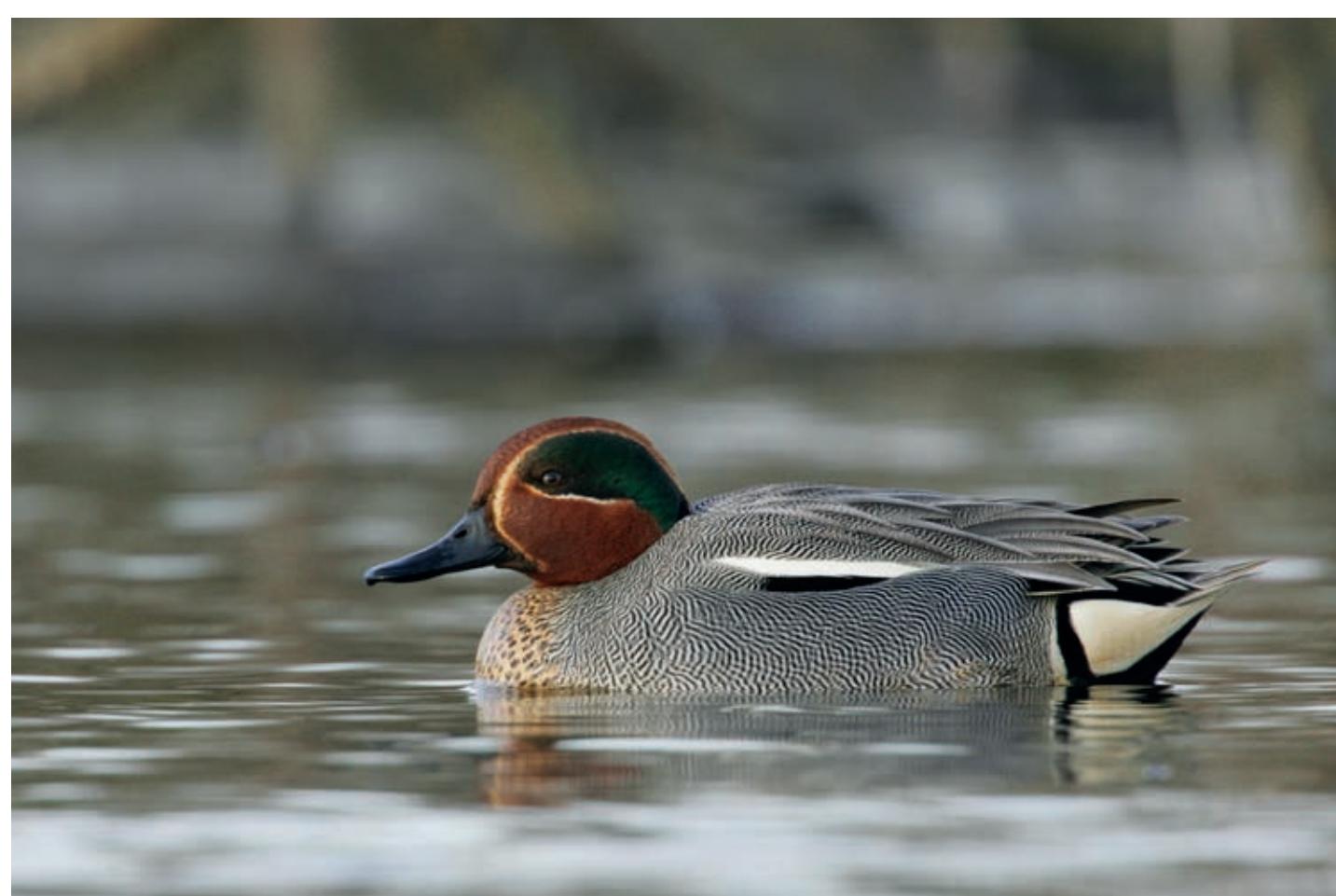

Samiec kaczki głowienki w godowym upierzeniu | Common pochard male and its nuptial plumage
| Ein Männchen der Tafelente im Brustgefieder

Gęś gęgawa – coraz liczniejszy gatunek lęgowy na stawach | Greylag goose – a breeding species, whose population is increasing at the ponds
| Graugans – immer zahlreichere Brutart an den Teichen

Natura

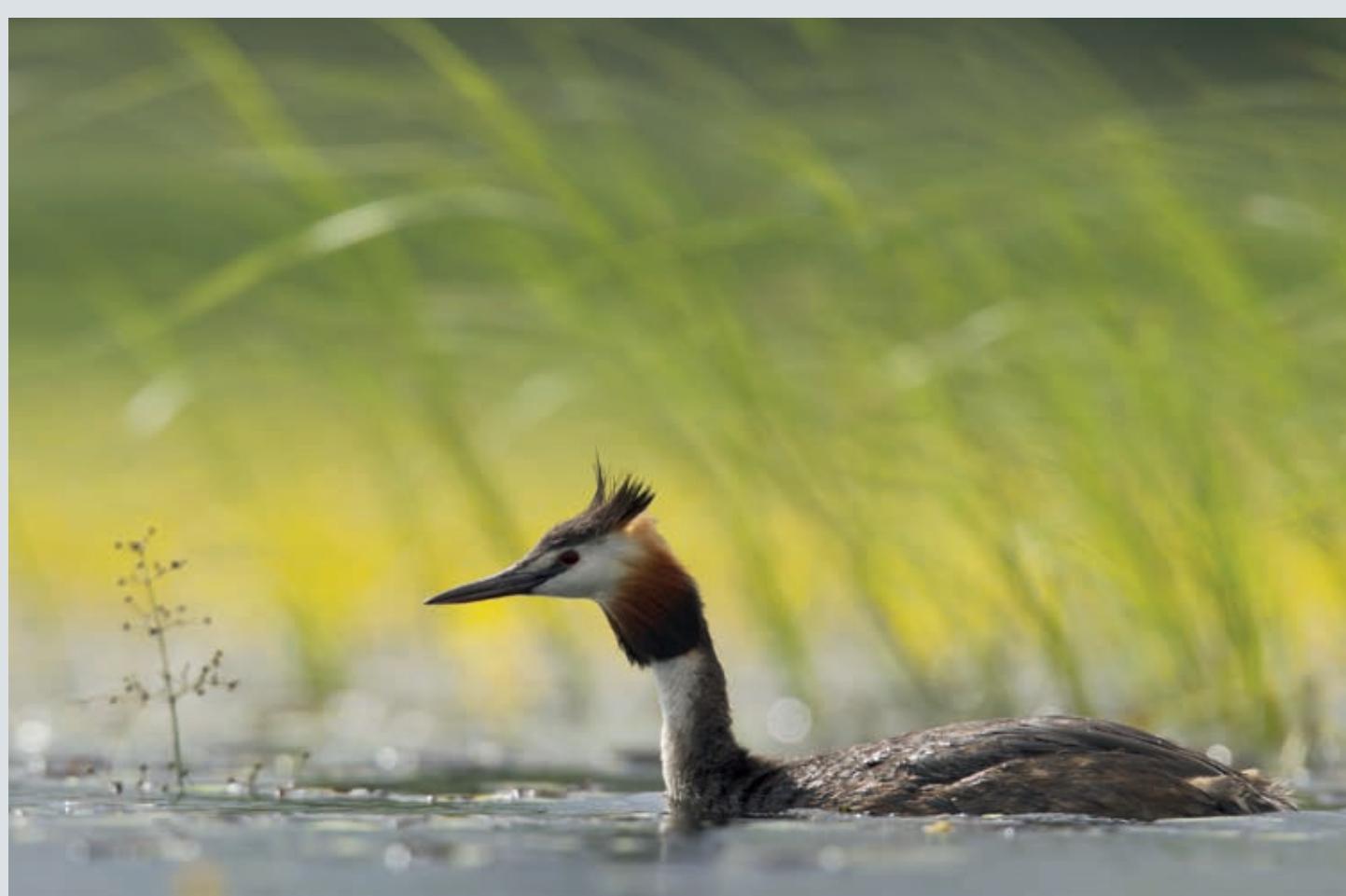
Cyraneczka | Eurasian teal | Krickente

Fot. Marcin Kretta

Nurogęsi coraz częściej gniazdują nad Skawą | More and more goosanders are nesting by the Skawa River
| Gänseäger nisten immer häufiger an der Skawa

Natura

Fot. Marcin Kretta

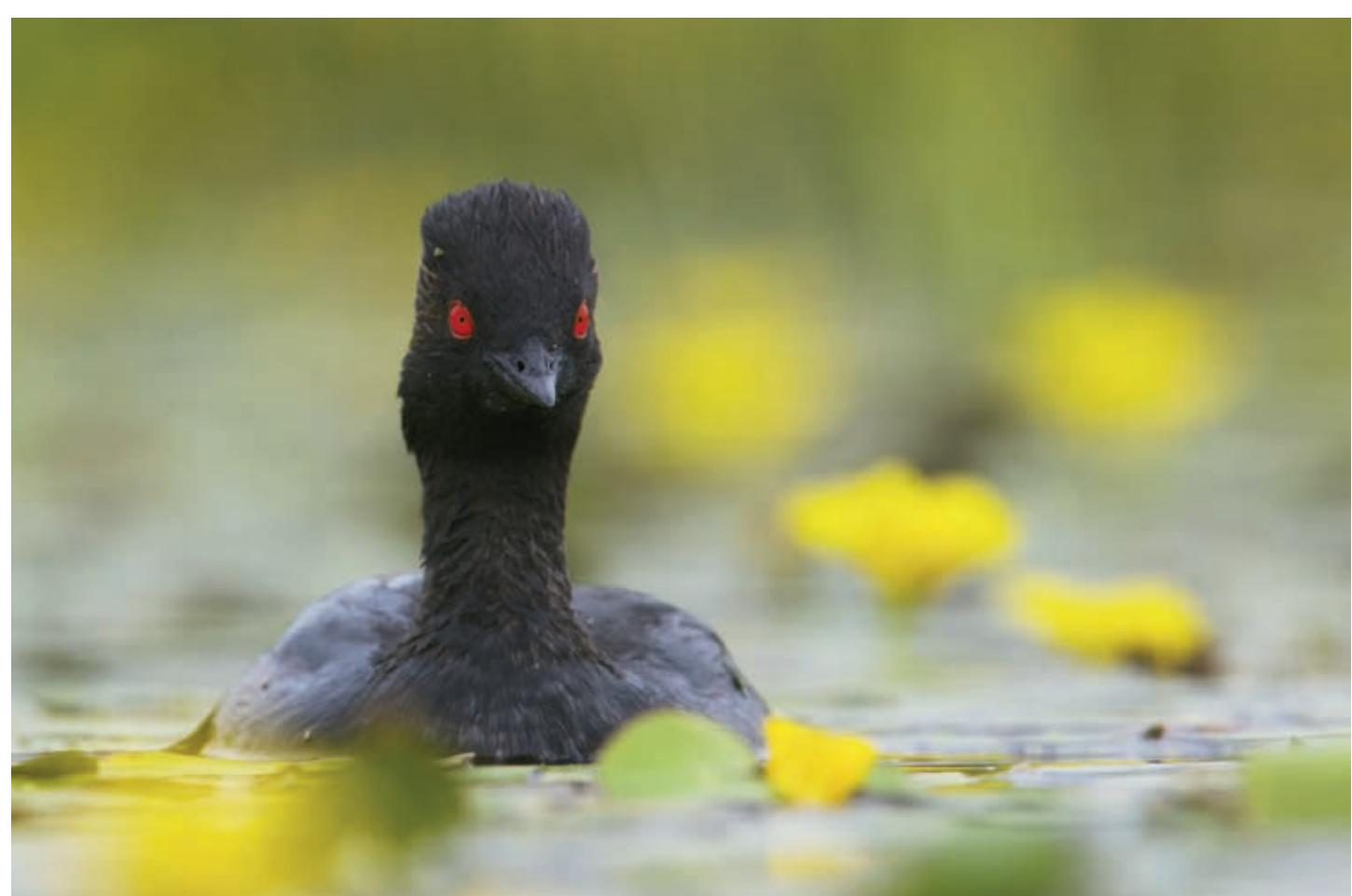
Perkoz dwuczuby – największy krajowy perkoz | Great crested grebe – the largest domestic grebe | Haubentaucher – der größte Lappentaucher im Land

Fot. Marcin Kretta

Kormoran – zmora rybaków | Great cormorant – a fishermen's nightmare | Kormoran – ein Albtarum für Fischer

Nature
Natur

Fot. Marcin Kretta

Zausznik | Black-necked grebe | Schwarzhalsstaucher

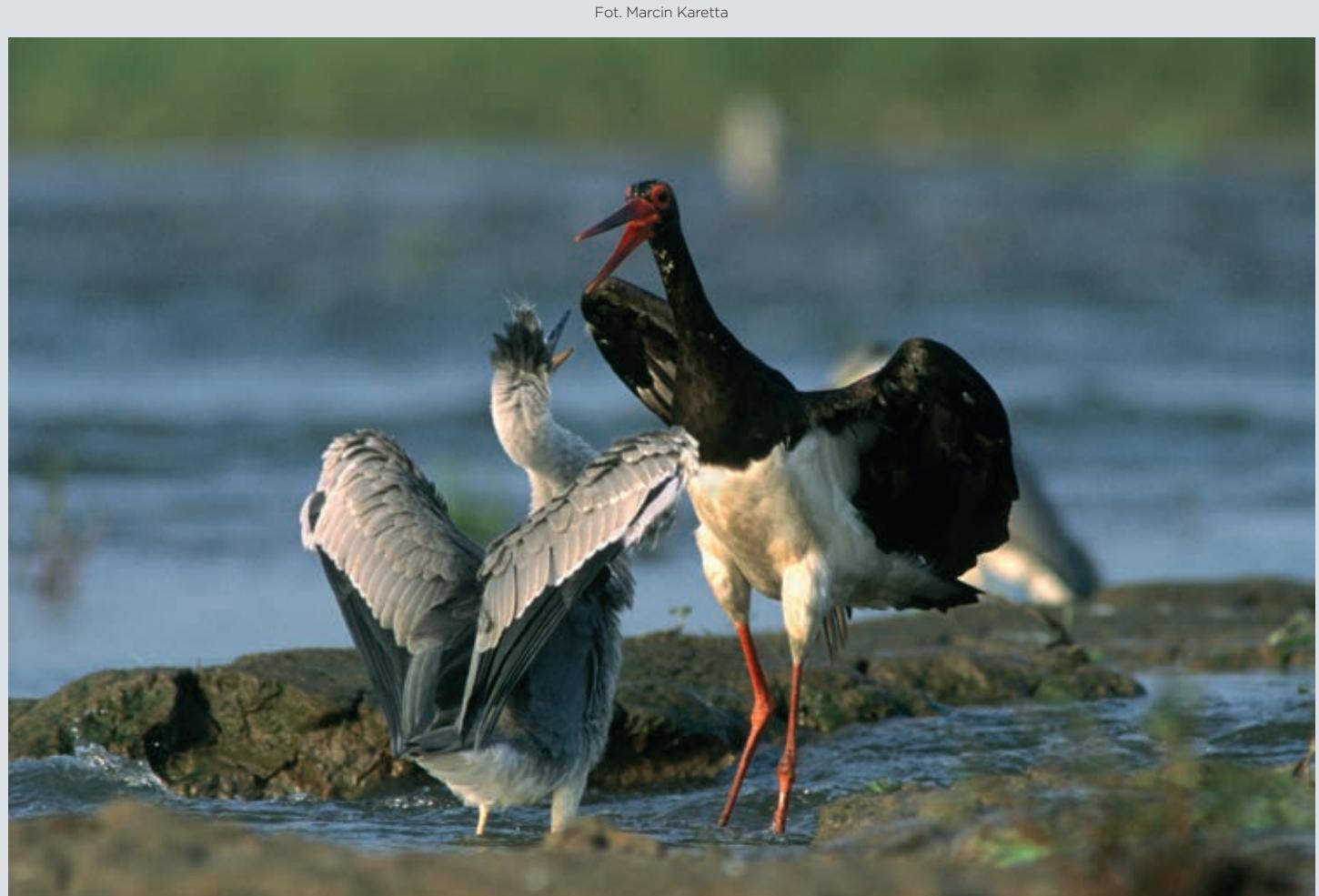
Polująca czapla biała | A fishing great egret | Silberreiher auf der Jagd

Natura

Pisklę rybitwy rzecznej na platformie leżowej na żwirowni Zakole A | Common tern nestling on the breeding platform at Zakole A gravel pit | Küken der Flussseeschwalbe auf der Brutplattform auf der Kiesgrube „Zakole A“

Natura

Ptasie swary (bocian czarny i czapla siwa) | Bird dispute (Black stork and grey heron) | Zwist unter den Vögeln (Schwarzstorch und Graureiher)

Natur

Wygłodniały młody bączek | Hungry little bittern | Ein ausgehungerter junger Rohrdommel

Fot. Marcin Karetta

Natura

Fot. Marcin Karetta

Nature

Fot. Marcin Karetta

42

43

Żurawie – od kilku lat lęgowy gatunek w Dolinie Karpia | Cranes – a species that has been breeding in the Carp Valley for several years | Kraniche – seit einigen Jahren eine Brutart im Karpfental

44

Natura

Sieweczka rzeczna żeruje nad Skawą | Little ringed plover is feeding by the Skawa River | Flussregenpfeifer auf Beutefang an der Skawa

45

Natura

Czajka | Northern lapwing | Kiebitz

Natur

Jaja sieweczki rzecznej | Little ringed plover's eggs | Eier des Flussregenpfeifers

Młody błotniak stawowy ćwiczy latańie | Young western marsh harrier is practicing flying | Eine junge Rohrweihe übt das Fliegen

Remiz | Eurasian penduline tit | Beutelmeise

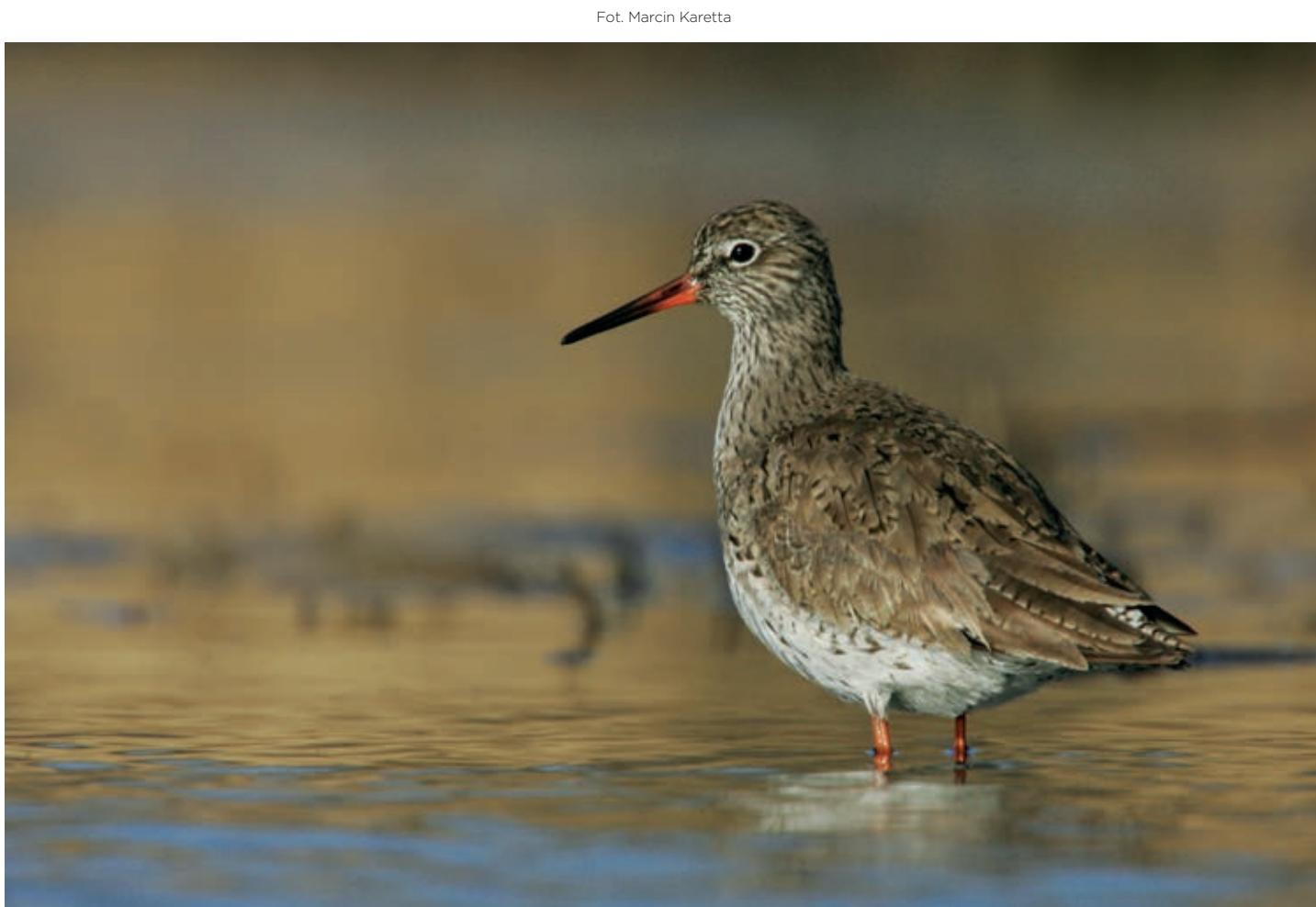

Gniazdo jaskólek brzegówka w podmytym brzegu Skawy | Sand martin nest on the steep bank of the Skawa River | Ein Nest der Uferschwalben am unterspülten Ufer der Skawa

Natura

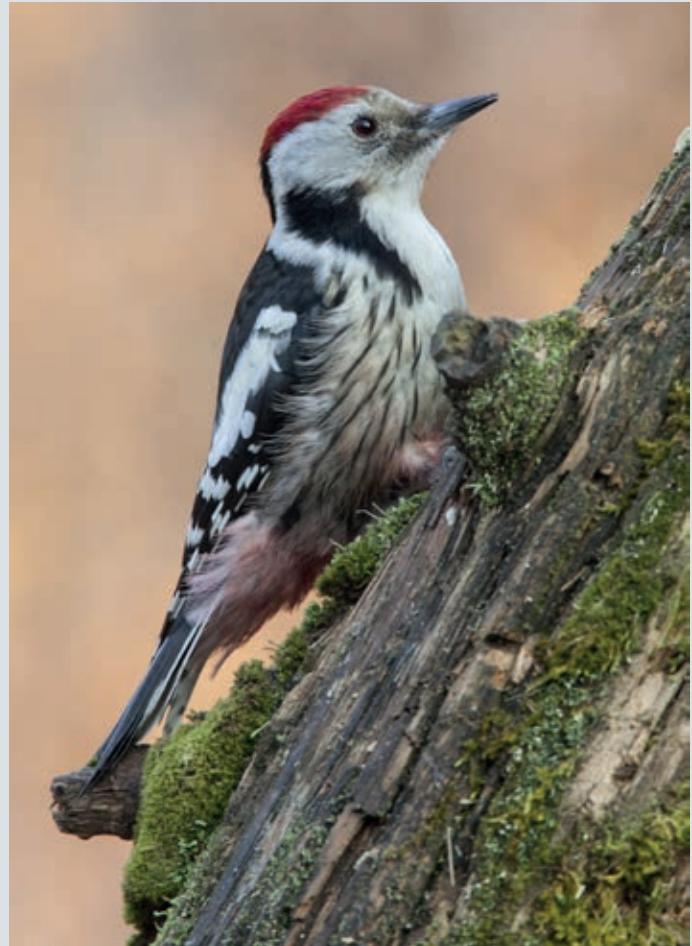
Samiec dziwoni w godowej szacie | Common rosefinch male and its nuptial plumage | Ein Männchen des Karmingimpels im Brustgefieder

Krwawodziób | Common redshank | Rotschenkel

Podróżniczek – krewniak słowików zamieszkujący nadbrzeżne zarośla | Bluethroat – a relative of the nightingales – breeding in riverine scrub | Blauehlchen – ein Verwandter der Nachtigallen, das die Ufergebüsche bewohnt

Dzięcioł średni z rezerwatu Przeciszów
Middle spotted woodpecker from Przeciszów nature reserve
Mittelspecht aus dem Naturschutzgebiet „Przeciszów“

Muchołówka białoszyja – mieszkańców nadwiślańskich lasów
Collared flycatcher – an inhabitant of the Vistula forests
Halsbandschnäpper – Waldbewohner an der Weichsel

Gąsiorek – ptak krajobrazu rolniczego | Red-backed shrike – a bird of agricultural landscape | Neuntöter – ein Vogel der Agrarlandschaft

Natura

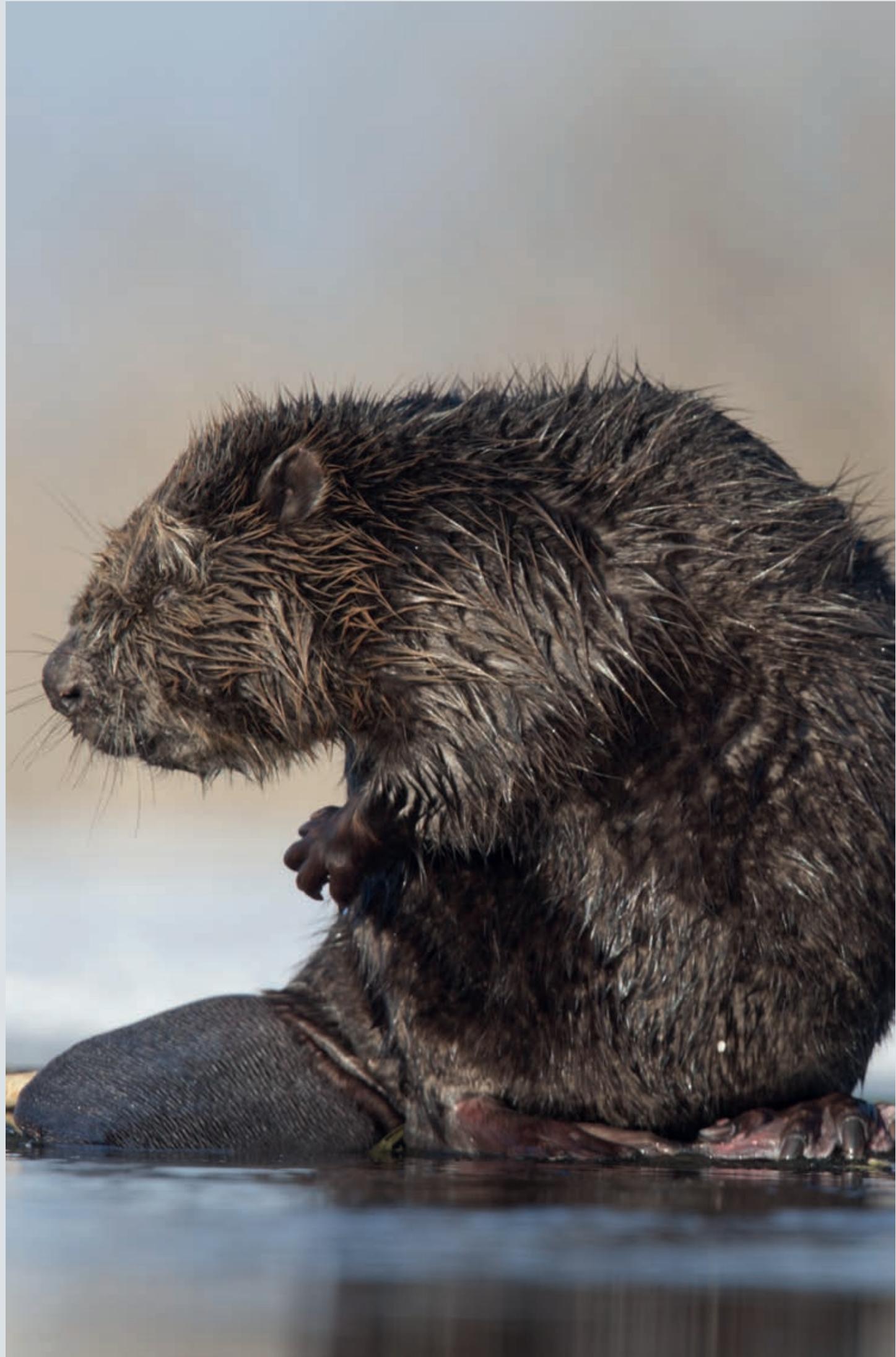

Grubodziób żywii się przede wszystkim zawartością pestek | Hawfinch feeds primarily on seeds content | Kernbeißer ernährt sich vor allem von Kernen

Natur

Bażant – obcy gatunek hodowany przez myśliwych | Common pheasant – an introduced species bred by hunters
Fasan – eine fremde Art durch Jäger gezüchtet

50

Fot. Marcin Karetta

Bóbr europejski wygrzewa się marcowym słońcu | Eurasian beaver is warming up in the March sunshine
Der Europäische Biber wärmt sich in der Märzsonne auf

Natura
Nature
Natur

51

Fot. Marcin Karetta

Wydra o zmierzchu rusza na żer | Otter starts to hunt at twilight | Ein Otter geht in der Abenddämmerung auf die Jagd

Fot. Marcin Karetta

Młody zajęc szarak | A young European hare | Ein junger Feldhase

Natura

Młode liski | Young foxes | Junge Füchse

Fot. Marcin Karetta

Kolonizujące Europę jenoty dotarły do Przeciszowa | Raccoon dogs, which have been colonizing Europe, have come Przeciszów
Die Europa kolonisierenden Marderhunde kamen auch nach Przeciszów

Natura

53

Czlowiek

54

Fot. Marcin Karetta

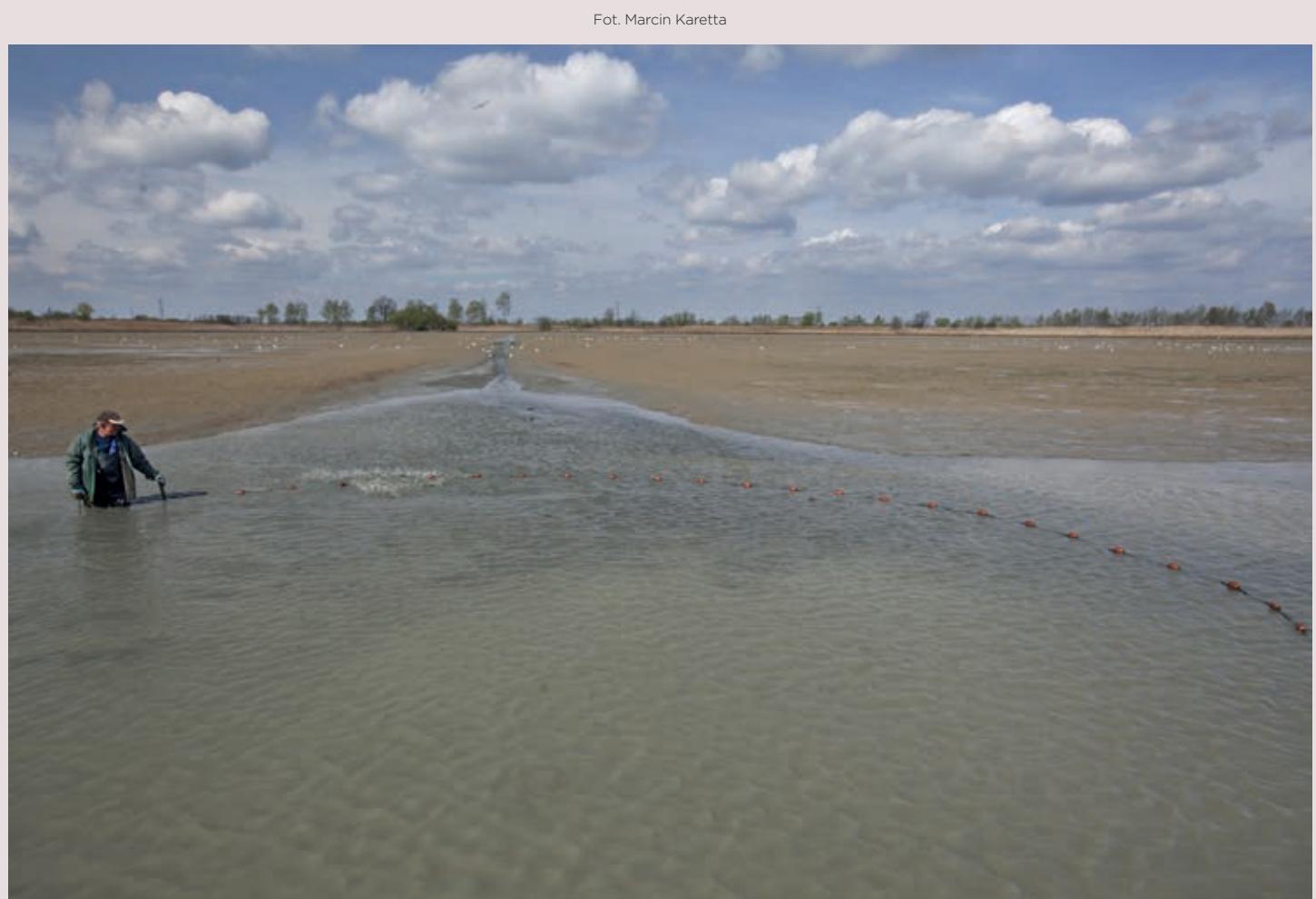
Mensch

55

Sortowanie ryb | Fish sorting | Fischsortierung

Człowiek

Wiosenne odłowy karpi na stawach Spytkowice | Spring carp harvesting at Spytkowice ponds | Karpfenfang in der Frühlingszeit an den Spytkowice-Teichen

Mann

Pan Andrzej Żwawa z Zatora – ostatni taki wikliniarz | Mr Andrzej Żwawa from Zator – the last such wickerworker
Herr Andrzej Żwawa aus Zator – der letzte solche KorbflechterGospodynie z gminy Spytkowice na targach w Zakopanem | Housewives from the Spytkowice commune at the fair in Zakopane
Die Hausfrauen aus der Gemeinde Spytkowice auf dem Markt in Zakopane

Rozpoczęcie rajdu podczas Targów Turystycznych | The rally opening during the Tourism Fair | Start der Tour während der Touristik-Messen

Człowiek

Zawody wędkarskie na łowisku „Podolsze” | Angling competition at the “Podolsze” fishery | Anglerwettbewerb im Fischfanggebiet „Podolsze“

Wycieczka ornitologiczna na stawy | Ornithological trip to the ponds | Ein ornithologischer Ausflug an die Teiche

Mensch

Spływ Skawą | Kayaking on the Skawa River | Paddeltour entlang der Skawa

STOWARZYSZENIE DOLINA KARPIA

Stowarzyszenie Dolina Karpia funkcjonuje na obszarze siedmiu gmin: Brzeźnica, Spytkowice i Tomice (powiat wadowicki) oraz Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów i Zator (powiat oświęcimski). Jego powołanie było konsekwencją wieloletniej aktywności lokalnych środowisk, przede wszystkim jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców i osób z sektora społecznego (w tym osób z sektora rybactwa śródlądowego). Na tym wyjątkowym obszarze, zwanym Doliną Karpia, początki gospodarki stawowej sięgają XIII wieku. Tradycje chowu i hodowli karpia pielęgnowane są od pokoleń, co w połączeniu z wyjątkowymi właściwościami środowiska przyrodniczego pozwoliło na uzyskanie karpi odznaczających się specyficznyimi właściwościami. Rybactwo na terenie Doliny Karpia jest nie tylko ważną dziedziną lokalnej gospodarki, ale także rodzajem dziedzictwa kulturowego, które pielęgnowane jest przez Stowarzyszenie Dolina Karpia dzięki środkom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020. Lokalna Grupa Działania aktywizuje mieszkańców Doliny Karpia w korzystaniu ze środków unijnych, jak również kultywuje miejscowe tradycje rybackie, kulinarne i rękodzielnicze dzięki organizowanym imprezom, spotkaniom i szkoleniom. Stowarzyszenie Dolina Karpia realizuje także Program Marki Lokalnej Dolina Karpia oznaczając znakiem promocyjnym produkty i usługi charakteryzujące się wysoką jakością, gwarancją pochodzenia i przyjaznością dla środowiska.

THE CARP VALLEY ASSOCIATION

The Carp Valley Association operates in seven communes: Brzeźnica, Spytkowice and Tomice (Wadowice district), Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów and Zator (Oświęcim district). Its establishment has resulted from many years of activity of local communities, especially local governments, businesses and people from the social sector (including inland fisheries sector). In this unique area called the Carp Valley, fish farming dates back to the thirteenth century. Carp breeding tradition has been cherished for generations, which, combined with the unique properties of the natural environment, makes it possible to obtain carp characterized by specific properties. Fishing in the Carp Valley is not only an important field of local economy, but also a kind of cultural heritage that's cherished by the Carp Valley Association thanks to the Rural Development Programme for 2014-2020 and Operational Programme for Fisheries and the Sea for 2014-2020. Local Action Group activates the Carp Valley residents in the use of EU funds, as well as cultivating local fishing and culinary traditions, and handicraft through events, meetings and training. Moreover, the Carp Valley Association realizes the Carp Valley Local Brand Programme, giving a promotional emblem to products and services distinguished by their high quality, guaranteed origin and environmental friendliness.

DER KARPENTAL-VEREIN

Der Karpental-Verein ist auf dem Gebiet der sieben Gemeinden: Brzeźnica, Spytkowice und Tomice (Landkreis Wadowice) sowie Osiek, Polanka Wielka, Przeciszów und Zator (Landkreis Oświęcim) tätig. Zu seiner Gründung haben die jahrelangen Aktivitäten des lokalen Umfelds, vor allem der kommunalen Selbstverwaltungseinheiten, Unternehmer und Personen des Sozialsektors (darunter Persönlichkeiten aus dem Binnenfischereisektor) beigetragen. Auf diesem außergewöhnlichen Gebiet, Karpental genannt, reichen die Ursprünge der Teichwirtschaft zurück bis ins 13. Jahrhundert. Die Traditionen der Karpfenhaltung und -zucht werden hier seit Generationen gepflegt, so dass es in Verbindung mit den außergewöhnlichen Umwelteigenschaften ermöglicht wurde, den Karpfen mit spezifischen Eigenschaften zu züchten. Die Fischerei im Karpental ist nicht nur ein wichtiger, örtlicher Wirtschaftsbereich, sondern auch eine Art des Kulturerbes, das durch den Karpental-Verein dank der Fördermittel des Entwicklungsprogramms des ländlichen Raumes für die Jahre 2014-2020 und des operationellen Programm „Fischerei und Meer“ für die Jahre 2014-2020 gepflegt wird. Die lokale Tätigkeitsgruppe aktiviert die Einwohner des Karpentals zur Inanspruchnahme von EU-Fördermitteln, als auch kultiviert örtliche Traditionen zu Fischerei, Küche und Kunshandwerk, indem sie Veranstaltungen, Treffen und Schulungen organisiert. Der Karpental-Verein realisiert auch das Programm der eingetragenen Marke Karpental, indem er Produkte und Dienstleistungen mit hoher Qualität, Herkunftsgarantie und Umweltfreundlichkeit mit dem Markenzeichen versieht.